

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ПРАЗНИКЪТ

Брой 5 • год. CII • 10 март 2023 г. • цена 1 лев

www.stdbg.org

Печатно издание: ISSN 1313-7611 • Онлайн издание: ISSN 2815-2638

МИХО
СТОЯНОВ
ГЕОРГИЕВ –
ЕДИН ОТ
ГЕРОИТЕ В
БАЛКАНСКАТА
ВОЙНА

На стр. 3

ПАТРИОТИЗМЪТ НЕ Е ПРОФЕСИЯ ИЛИ СУБСИДИЯ. ПАТРИОТИЗМЪТ
Е ТОВА, ЧЕ ОБИЧАЙКИ МАЙКА СИ, ОБИЧАШ И БЪЛГАРИЯ

ПРОФ. ПАНТЕВ: ТРЕТИ МАРТ Е ВЕЧНА ДАТА В ИСТОРИЯТА НИ! ТРЯБВА ДА СМЕ ПРИЗНАТЕЛНИ, НО НЕ ПОДЧИНЕНИ

ИНТЕРВЮ НА ТАНЯ ДЖОЕВА
С ПРОФ. АНДРЕЙ ПАНТЕВ

Националните ни интереси днес са да направим нашата държава такава, че задграничните българи да мечтаят да дойдат тук не само защото са българи. А защото тук ще попаднат в една хранителна среда, където надарените от Бога или от родителите си таланти могат да се изявят.

– Проф. Пантев, по-различен ли е Трети март днес, на фона на войната, която се води близо до нас?

време в Западна Европа е най-силното пробългарско движение не само чрез партийна аргументация, каквато прави Гладстоун, но е чисто хуманитарно, религиозно и морално.

– В Сан Стефано се слага началото на националния идеал, който в следващите десетилетия се опитваме да осъществим. Но не успяхме. Къде сбъркахме, проф. Пантев?

– Сан Стефано маркира границите на българския етнос. Това беше трудно дотолкова, доколкото България не можеше да стане най-голямата държава на Балканите при положение, че стра-

казва Вазов. С този израз „интерес“ сякаш малко се огрубява вдъхновението и смъртната жертва на тези, които са положили глава и кости в името на България.

– Излишно ли е да ви питам какви са националните ни интереси 145 години по-късно?

– Националните ни интереси са да направим нашата държава такава, че задграничните българи, онези, които не живеят на нейна територия, да мечтаят да дойдат тук не само защото са българи. А защото тук ще попаднат в една хранителна среда, където надарените

– Той е толкова по-различен, доколкото могат да се вградят в него спекулации относно начина, по който гледаме на това събитие. Едно е ясно – Трети март е непоколебима и вечна дата в нашата национална, държавна, ако щете дори и лична история. Трети март е времето, в което България отново възкръсва на европейската карта и повечето съвременни модерни държави също отбелязват това събитие със свой национален празник, отразен в литература, живопис, в музика дори.

– С какво трябва да се гордеем на Трети март?

– С това, че предизвикахме една общоевропейска криза, при която от Дъблин до Петербург се говореше за страданията на българите. Няма голям английски град, в който да няма комитет за изследване на българските страдания и това е парадокс, защото Англия заема сравнително враждебни позиции към обособяването на българите в отделна държава. В същото

ни като Гърция, Сърбия, Черна гора, Румъния вече имаха държавен живот, независимо след какви усилия. Идеята беше да се покаже до каква степен българският елемент е разпространен в източната част на Балканите, който е доминантен. Никой нямаше да позволи, без авторите на Санстефанския договор, да се разпространи толкова много и като държавно образувание.

– Тогава нашите национални интереси съвпадат с тези на Царска Русия.

– В израза „национален интерес“ има известна доза циничен прагматизъм. Никой не е умирал, казвайки си, че това е за българския национален интерес. Героите за умирали за България като идеал, като перспектива, като упование.

Какво значи интерес? Интерес е да повишиш митата на някое пристанище или да сключиш изгоден търговски договор. Това не е бил идеалът на българите. Основната идея на българите е да бъдем такива, каквито бяхме, както

от Бога или от родителите си таланти могат да се изявят. Разбира се, това е идеал. Това е мечта, но все пак самият вървеж към нея осигурява нашия прогрес и нашата съпричастност към европейската история и култура.

– Винаги сте подчертавали, проф. Пантев, че Трети март ни изстрелва към модерния свят. Събитието в нашата история сякаш е безспорно, но винаги се намират скептици, които да сложат въпросителна и на този празник. Защо го правим?

– Защото има хора, които смятат, че ще бъдат интересни и известни, ако кажат, че нашият национален празник трябва да бъде Трифон Зарезан... Защото има хора, които са положили професионална амбиция и кариера на отрицанието. Много ясно, че войната не е най-възвишеното състояние на човечеството, но това беше най-честната война в историята на XIX век.

Продължава на 3-а стр.

Тракийци почетоха паметта на загиналите за освобождението на България от османско владичество

На 3 март 2023 г. Кр. Премянов, Кр. Беломорски, член – кор. проф. Георги Михов, Зорница Радонова и Искра Чернева от името на СТДБ и на софийското тракийско дружество положили венци и цветя пред паметниците на Царя Освободител и на „Българския опълченец“ в знак на признателност за освобождението на България от османско владичество през 1878 г.

Тракийци, върху които още тегнат последствията от кръвопролитните войни в миналото, свято тачат паметта, ценят свободата и загиналите за нея.

Продължава на 7-а стр.

ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО „СТОЯН МАВРОДИЕВ“ В ГРАД ТЪРГОВИЩЕ ОТЧЕТЕ СВОЯТА ДЕЙНОСТ ЗА 2022 ГОДИНА

Изминалите години 2021/2022 г. се оказаха изпитание за оцеляване на човешкия живот и цялостния обществено-политически, културен, стопански за цялата страна. Затворени бяха културни институти, клубове и трудно се осъществяваха редица дейности, характерни за тях.

В такава обстановка, съобразявайки се с Указанията на Националния и Окръжен щаб и мерките за опазване здравето и живота на българските граждани организирахме изпълнението на дейностите в дружеството.

Тракийското дружество продължи да работи по основните задачи за утвърждаване авторитета и достойно присъствие в общественото пространство чрез обществено-значими, съдържателни по смисъл дейности.

Неотклонно следвахме принципите за съхранение на идентичността и паметта на дедите ни, за популяризиране на ценностната тракийска култура.

Редовното отразяване на националните инициативи, градски изяви и събития се случваше в страниците на вестник „Тракия“, вестник „Търговишки новини“ и страницата на Тракийското дружество във Фейсбук. Броят на четящите и последвали страницата ни във Фейсбук нарасна над 1500 читатели.

Абонаментната кампания за в. „Тракия“ бе успешно реализирана чрез телефонни контакти и епизодични срещи с тракийци и с представители на обществени организации.

За 2021 г. имаме 24 абонамента, а за 2022 г. имаме 15 абонамента и за 2023 година 17 абонамента от нашето дружество. Ежегодно се абонира дружеството и всеки, който желае може да чете вестника в клуба, където се съхранява.

Вестник „Тракия“ е нашият спътник и огледало на съюзния живот. Вестникът е нашето знаме, той ни впечатлява със стила и усърдието си на списване, и отстояване на патриотичната, тракийска кауза, и най-вече с публикуването на историческата истина за разорението, за жертвите от османския геноцид, за невинните тракийски деца, жени, мъже, старци.

Вестникът се списва професионално. Силата му е в непрекъснатата връзка на главната редакторка д-р Вана Иванова и нейния екип с читателите, с авторите на публикации, и в това е и силата на журналистическата работа.

2022 г. ще я свързваме с издаването и отпечатване на том 1 на дългоочакваната „Енциклопедия Тракия“. Предстои нейното представяне пред обществеността на град Търговище.

И тази година Управителният съвет и представителна група участваше в поднасянето на цветя на 29 януари 2022 г. – Денят на Освобождението на Търговище от османско робство пред „Морената“ и паметника на ген. Ернрот.

Представителна група бе и на барелефа на Васил Левски на 19 февруари 2022 г.

Представителна група бе и пред паметника на руските войни на 3 март 2022 г.

Денят на Тракия бе отбелязан с поднасяне на цветя пред паметната плоча на Стоян Мавродиев и публикация във в-к „Търговишки новини“ от Нели Анастасова.

През м. март 2022 година се проведе Общото събрание на Върховния комитет на СТДБ в Централния военен клуб. Отчетът, декларацията, програмата на СТДБ насочиха вниманието ни към основните акценти в дейността на тракийските дружества в страната.

На 2 юни 2021 г. поднесохме цветя и пред паметника на Никола Симов.

На 6 май 2022 г. представителна група почете Храмовия празник в българската църква „Св. Георги Победоносец“ в град Одрин.

Сърдечна среща имаме и в другата българска църква „Св. св. Константин и Елена“ в която уредник е нашият съгражданин и син на наша тракийка, Христо Христов. От името на дружеството направихме дарение гоблен за храмовия празник на църквата.

През месец юни участвахме в творческа среща с нашата съгражданка, поетесата Петя Цолова, която представи своята последно издадена книга.

В края на м. май проведохме среща и с доц. Мария Захариева, която представи своята книга „От Беломорието до село Беломорци“, като срещата бе отразена в предаването на БНТ „Джинс“.

Здравка Бонева – зам. председател на тракийското дружество, фолклорната група и тракийците на село Буховци участваха в предаването.

На 3 юни г-жа Нели Анастасова участва в Националния младежки събор на „Илиева нива“ и поднесе цветя от името на дружеството пред паметника на Капитан Петко войвода в село Плевун Ивайловградско и пред мемориала на

„Илиева нива“ в памет на 200 – те посечени тракийски деца.

На 4 юни 2022 г. бе отпечатана публикацията на Нели Анастасова, посветена на Денят на тракийското дете във вестник „Търговишки новини“.

За поредна година Тракийско сдружение „Национална инициатива „Завръщане към корените и „По обратния пътна дедите“ провежда Национален конкурс за ученици, за написване на есе, разказ на тема „Завръщане към корените“ 2022 г. на тема „Родовата памет е жива“. Конкурсът се провежда под патронажа на кмета на Столична община г-жа Йорданка Фандъкова. И отново за пореден път е отличена Михаела Станчева от VII клас възпитаничка на Първо основно училище „Христо Ботев“ в Търговище (понастоящем ученичка в Първо СУ „Св. Седмочисленици“) с отличието на компетентното жури с Голямата награда за своето есе „Час по завръщане към корените“.

През трите години на обучение в прогимназиален етап Михаела е подкрепяна от своя консултант г-жа Галия Станчева. За включване в инициативите за изучаване на родовете корени бе отличен и ученика от седми клас Симеон Христов, е отличен с грамота от Македонския научен институт. Подпомаган е в проучването от своя консултант г-жа Царина Куюмджиева, старши учител в същото училище.

В честването на Деня на тракийската памет отличените ученици са поканени и Управителният съвет ги отличи с признание и награди с книгата на Любомир Милетич „Разорението на тракийските българи 1913 г.“.

И тази година представителна група бе на легендарната „Петрова нива“.

Отбелязана бе 119-та годишнина от Илинденско-Преображенското въстание с Националния тракийски събор, който бе под патронажа на Президента на Републиката ген. Румен Радев.

Участвахме в научната конференция, включихме се в програмата на събора и поднесохме цветя пред паметника на Преображенци.

За трета поредна година срещаме подкрепа и съдействие от Община Търговище за осигуряване участието ни в Националния събор.

През месец ноември участвахме в честването на 80 годишнината на главния редактор на вестник „Търговишки новини“ г-н Божидар Николов, който представи последно издадената си книга „Когато Черни Лом преля“.

Цветя и поздравителен адрес е нашия приятелски поздрав за човека, който добросъседно подкрепя Тракийско дружество „Стоян Мавродиев“.

Дейността на дружеството се отразява епизодично на страниците на вестник „Търговишки новини“, където срещаме сърдечен прием от редакционната колегия.

Традиционни стават срещите с учаци и това е естествено, тъй като повечето наши членове са бивши учителки в училищата в нашия град.

На 15 декември отново ученици от Първо основно училище с кл. ръководител Стела Груйкина и ученици от Ученическият парламент с педагогическия съветник Елена Събева, ни поздравиха с програма и картички за поздрав за Коледа и Нова година.

Най-голямото богатство на дружеството са хората, членуващи в него. На отчетното събрание приехме нови 6 члена.

Потомци на тракийци зрели и мъдри, сериозни и отговорни. В дружеството повечето сме жени, повечето сме учителки, отговорни и всеотдайни, години наред работили с децата на нашия град, възпитавали ценности в тях, възпитавали знания и създавали личности.

Създавали мостове между поколенията ученици, родители, граждани, мостове в името на доброто и разбирателството помежду ни.

Управителният съвет работи в екип и следваме неотклонно националната тракийска кауза и култура.

Редно е да се изпишат имената им с благодарност Маргарита Милушева, Мария Василева, Снежана Стаменова, Петър Милушев, Светослава Русева, Здравка Бонева.

Тракийско дружество „Стоян Мавродиев“ в Търговище продължава да пише своята летопис.

Нели Анастасова,
Председател на ТД „Стоян Мавродиев“

МИХО СТОЯНОВ ГЕОРГИЕВ – ЕДИН ОТ ГЕРОИТЕ В БАЛКАНСКАТА ВОЙНА

ДИМО КАРАБЕЛОВ

През изминалия 20-ти век и годините от новия век са публикувани стотици изследвания и популярни статии, посветени на хода, характера и значението на Балканската война. Но в тях, някак си между другото се споменава за подвига на подофицер Михо Стоянов. Дълбоко съм убеден, че причината за това се крие не в недооценяването на неговото значение, а в липсата на подробни данни за неговата същност. Затова в следващите редове ще разкрия накратко сведенията за този подвиг.

На 16 октомври 1880 г. в село Добрич, Елховско се ражда Михо Стоянов Георгиев – войнът, който забива българското знаме върху минарето на най-голямата джамия на Балканите – „Султан Селим джамия“ в Одрин по време на Балканската война 1912–1913 г., завършил военната школа в Бургас и получава званието – подофицер. Избухването на Балканската война го сварва като такъв в състава на 11-та рота от 3-та дружина на 29-ти пехотен Ямболски полк с командир – полковник Кръстю Златаров.

На 13 март 1913 г. полкът е в първия ешелон на атаката на Одринската крепост, смятана от военните специалисти за непревземаема. След 6–7 часа крайно ожесточени и кръвопролитни боеве, полкът овладява форта Йлдьз Табия.

По заповед на полковник Никола Рибаров – командир на Втора бригада на Трета Балканска дивизия е дадена заповед на 11-та рота на

полка да овладее квартал „Къеп“, в който се намира „Султан Селим джамия“ и да издигнат на минарето националния трибагренник, като знак за сутрешната атака. За целта командването на полка определило четирима храбреци, между които и Михо Стоянов. Връчили им по едно национално знаме със задача да го издигнат над минарето на джамията.

Пълзешком те преминали незабелязано край трите турски военни поста и стигнали до оградата на джамията, която била висока около три човешки боя и успели да я преодолеят, качвайки се един върху друг. Последен се качил Михо Стоянов и със знамето в ръце скочил невредим в двора. Отворил портата на оградата за да влязат и другите трима и около 4 часа сутринта четиримата влезли в джамията. По това време ходжата, който по всяка вероятност се готвел да произнесе утринната молитва, препречил пътя на Михо Стоянов и му изкрещял: „Гяур, как смееш да стъпваш на тая светиня!“. Но той успял да го преодолее и бързо се изкачил по стълбището към покрива на минарето. Тъй като дръжката на знамето била дълга и

му пречела да се движи, той я счупил на две и продължил нагоре. Въпреки, че джамията била пълна с мюсюлмани, които търсели в нея спасение и сигурност, Михо Стоянов стигнал до покрива и успял да забие знамето на високото 52 метра минаре и се провиква: „Винаги първи, никога победени!“. И в този един единствен случай българско знаме се вее над турска джамия.

Пет часа по-късно в същия ден подофицер Иван Балахуров, също от 29-ти пехотен Ямболски полк и носител на 3 ордена „За храброст“, заедно с войниците си е този, който пръв достига Щаба на Мехмед Шукри паша във форта „Хадълък“ и го задържа до пристигането на полковник Гурко Мархолов, командир на лейбгвардейския конен ескадрон и на командващия 2-ра армия генерал-лейтенант Никола Иванов, ръководител на обсадата и превземането на Одринската крепост.

Плененият Мехмед Шукри паша предава сабите си с думите: „Храбростта на българската армия е безподобна. На такава храброст никоя крепост не може да устои“, на което генерал-лейтенант Никола Иванов с добро чувство за хумор отговаря: „Извинявайте, не бяхме осведомени, че Одрин е непревземаема крепост.“.

Три пъти, рискувайки живота си, Михо Стоянов спасява полковното знаме. За него знамето е било светиня. Той е герой не само в Балканската война. Участва храбро в сраженията и в Междусъюзническата и Първата световна война. Награден е с четири ордена „За храброст“. След войните се завръща в

родното си село, създава голямо семейство и се отдава на земеделие.

На 22 септември 1983 г., по случай 30 години от смъртта му, признателното население на с. Добрич открива в родното му село паметник – барелеф с надпис:

**Подофицер
Михо Стоянов Георгиев
1880 – 1953**

**Вечна слава на героя,
издигнал българското знаме
на джамията „Султан Селим“ в
Одрин на 12 март 1913 г.**

Признателните поколения

Като български войник, той носи в сърцето си обичта към родината и гордостта да бъде част от непобедимата Българска армия. В името на светлия идеал за обединение родната армия извършва подвиг, който завинаги остава в сърцата на целия народ. Нека не забравяме това върховно себеотрицание. Нека не забравяме героите от Одрин.

Източник: duma.bg

Продължава от 1-а стр.

ПРОФ. ПАНТЕВ: ТРЕТИ МАРТ Е ВЕЧНА ДАТА...

Това беше война на вярата. Неслучайно обявяването в Кишинев на войната е прочетено от един епископ. Това е избавление на братя християни и славяни. В това отношение можем да кажем, че това е война, в която идеята надделяваше. Когато императорът слага резолюция „да се освободи“ България, той не пише „да се завладее“ България. Това е голямата разлика от историята на целия военен XIX век.

– Царска Русия започва войната с идеята за самостоятелна българска държава?

– И, разбира се, нищо укорително, че се е надявала нейната политика, поведение и вътрешно-политически и стопански, културен живот ще бъде повлиян от Русия, както цялото Възраждане е повлияно от Русия, независимо дали това ни харесва или не. Няма голям манастир в България, който да не е получавал книги от тогавашната Руска империя.

В същото време ние отваряме очи и към Западния свят и повечето от идеите на българското Възраждане възпроизвеждат идеите на Ренесанса и идват от Запада. Това е една благородна и творителна бленда между надеждите от Русия и културата и литературата на Запада. Самият Раковски, когото спрягат за голям русофоб само защото се е отнасял критично към българските изселници в Русия, завършва четническата си тактика с фразата „а помощта ще дойде от Русия“.

– Русия дава много жертви през Руско-турската война. Благодарна нация ли сме?

– У нас бъркат признателност и благодарност с раболепие. Разбира се, трябва да сме признателни, но не подчинени. Не лигави подмазвачи. Ние дълбоко се прекланяме пред падналите руски воини. Техните паметници на наша земя не са платени от Комин-

терна или от някакви докарвачи, а от една естествена признателност. Да си признателен, не значи да си амеба. Това е признателност, защото тези мужици, които са паднали по балканските хребети са знаели, че загиват за едноверци, за славяни, за братя, за които понятията хляб, любов, мама, господ Бог, се произнасят по един и същи начин.

– Подкрепя ли Европа възкръсването на българската държавност?

– След като е поставена пред свършен факт. След като пътят към Одрин и Цариград е отворен, естествено, че приема и дори съучаства в конструирането на българската държава. Преди Освобождението имаше аргумент, че българите не могат да се самоуправляват. Оказа се, че когато руснаците се натоварват на шлеповете и се връщат в Русия те вече са създали всичко – от библиотека до армия, на една страна, която не смятат да управляват пряко. Когато създаваш една Задунайска губерния, както се казва, не й създаваш армия, книжовно наследство, не й създаваш първите институции – от банка до библиотека.

– Войната, която днес води Русия, дава ли аргументи на българските русофоби?

– Дава аргументи дотолкова, доколкото според детския принцип кой започна пръв, Русия се явява наистина агресор в конкретния случай. Но никой не казва какво беше преди това в Украйна. България беше агресор в Балканската война, но ние се гордеем с нея, смятаме я за свята с основание.

– Политическият ни елит винаги е страдал от „сателитен синдром“, а българската нация обикновено е разделена. Трябва ли ни отново национален идеал, национална

мечта, за да тръгнат елит и граждани в една обща посока?

– Обединението е условно понятие. Французите са не по-малко разединени, отколкото сме ние. Единството е индикация за авторитаризъм или тоталитаризъм. Но има една обща идея, която трябва да прегърнем – да се мразим по-малко и, ако може, изобщо да престанем да се мразим. Всеки да постави личната си реализация, семейна, родова, професионална до мисълта, че България трябва да бъде добре, за да бъдеш добре и ти, каквото и да означава това като битова конкретика.

– Успяхме ли да постигнем духовно обединение на българите, където и да живеят те по света?

– Какво значи духовно обединение? Твоят роден дом, първото стихотворение, първата целувка, първата двойка, първата шестлица – това са спомените, които ще носим до края на дните си. Но всеки, който е напуснал България, съмнявам се, че има право да гласува и да дава акъл оттам кой да ни бъде президент или министър-председател.

– Защо мислите така?

– Защото той е решил, че за по-добрия си живот трябва да живее там. В това няма нищо укорително. Но не може от хиляда километра да ни назидаваш какво трябва да направим в нашето ежедневие.

– За пореден път се води много оживена дискусия за съдбата на паметника на Съветската армия в София. Да го местим или не?

– Това е паметник на победителката, която счупи черепа на нацистката мечка. Как може да има паметник на Левски в Аржентина? Да

не би Левски да се е борил за аржентинската независимост. Има символични паметници, които, може би, не трябваше да бъдат в центъра и да бъдат толкова грандомански, но се вдига паметник и на хора, които имат заслуга вън от държавата, където са издигнати те. Така разбирам Паметника на Червената армия, която по-късно стана Съветска – като поклон пред тези, които от Сталинград до Берлин отстояваха идеята за все пак национална държава. Защото поляците много се дръвчат, но при Хитлер те нямаха държава. А като сателити на Варшавския договор и на Съветския съюз имаха собствена държава.

– Споменахте хубава дума – поклон. На Трети март днес на кого трябва да се поклоним и върху какво трябва да се замислим?

– Поклон пред хилядите бунтовници, въстаници и четници, пред опълченците, които загиват за идеята, изразена от поета „България цяла сега вази гледа“.

Да се поклоним на всички, които са решили, че има нещо по-важно от това да имаш дюкян или бакалия. На тези, които са искали малко да пожертват, някои – и живота си. Затова им се кланяме на тържествените зари. Затова се кланем нещо от тях да остане у нас.

Никой сега не иска да умира в името на България. Но наред със себе си всеки трябва да помисли и за тази страна, където е проплакал и както казва Ботев „първо мляко за сукал“.

Това е тръпката на патриотизма. Патриотизмът не е професия, не е субсидия. Патриотизмът е това, че обичайки майка си, обичаш и България.

Източник: Епицентър.бг

ТРАКИЙЦИ ПОЧЕТОХА ПАМЕТТА НА АПОСТОЛА НА СВОБОДАТА

На 18 февруари 2023 г. се навършиха 150 години от обесването на Васил Иванов Кунчев – Левски (18 юли 1837–18 февруари 1873), български революционер, основател на Вътрешната революционна организация, председател на Българския революционен централен комитет и идеолог на национално-освободителното движение. Известен като Апостол на свободата, заради разработването на стратегия за освобождението на България от османско владичество, той мечтае за чиста и свята република, в която всички да имат равни права, независимо от етническата си и религиозна

принадлежност.

Левски е национален символ, чиито живот и дело се открояват по начин, присъщ на гений, за когото свободата и любовта към българския народ и Отечеството стоят над всичко. В този смисъл той ни завеща урок по национално достойнство, който трябва да научим!

Животът и делото на големия български революционер са вдъхновявали тракийци в борбите им за национално освобождение. Техните потомци, обединени в Съюз на тракийските дружества в България, участваха в официалните прояви в столицата и в страна-

та, поднесоха венци и цветя, засвидетелстваха почит пред паметта на Апостола.

В София в поклонението участваха: Кр. Беломорски – заместник-председател на ЦР на СТДБ, член кор. проф. Васил Проданов – председател на ТНИ, Светла Пълева, Зорница Радонова, Иван и Петко Стамболиеви, Петър Драгоев.

Стефан Колев, председател на ТД „Странджа“ – Бургас, заедно с членове на дружество, участва в церемонията по полагането на цветя в морския град. В мероприятията участваха и представители на младежката секция с председател д-р Владимир Маке-

донски. Младите пламенно рецитираха в един глас с водещите стихотворението на Христо Ботев „Обесването на Васил Левски“. Най-малкият участник в процесията, част от дружество „Странджа“, положи букет и разказа на събралото се множество за делото, борбата и обезсмъртяването на Дякона.

В поклонението във Варна участваха проф. Маринела Грудева, доц. Геноева Михова – председател на ТНИ в морската столица, Манол Манолов – председател на Регионалното тракийско дружество, тракийци от местното дружество и членове на ТНИ.

■ Бургас

■ Бургас

■ Бургас

■ Варна

■ София

В Хасково тракийци отбелязаха 90 г. от рождението на Димо Хаджиев – учител и научен работник

ЗЛАТКА МИХАЙЛОВА

С представянето на научен труд на Димо Хаджиев (1933–2008) Тракийското дружество „Георги Сапунаров“ и читалище „Тракия 2008“ в Хасково почетоха 90-годишнината от рождението му.

Израснал в семейство на бежанци от Беломорска Тракия, той учи в Търговско-стопанската гимназия, работи

в различни предприятия в Хасково, завършва Висшия икономически университет във Варна. Дълги години преподава, включително като старши учител в днешната Финансово-стопанска гимназия. В продължение на три години е преподавател по икономически дисциплини в Института за културно-просветни кадри в Хасково.

Продължава от 6-а стр.

ТРАКИЙЦИ В СВИЛЕНГРАД ПОЧЕТОХА ПРАЗНИКА НА ВИНОТО И ЛЮБОВТА

Вечер на виното и любовта отпразнуваха тракийци на 14 февруари в тракийския клуб на дружеството в Свиленград. Тракийският цар Здравко Димитров, заедно с красивата царица Росица заряза лозето и с бъклица вино благослови лозето с думите „Да даде „Св. Трифон“ голям берекет, да напълним кошниците с грозде, да напълним буретата с вино. Орисвам всички тракийци със здраве, късмет и много парички в торбички! Амин!“

С вкусна и украсена с грозде погача царят на виното почерпи всички празнуващи под звуците на медена гайда царят поведе тракийското хоро. Красивите момичета и момчета от фолклорната група „Лъчи от Тракия“ при СУ „Д-р Петър Берон“, поздравиха всички присъстващи с песни за виното и любовта. Актьорите Митра Анастасова и Колю Минев взривиха залата със сценка за Трифон Зарезан.

Стихове за любовта поднесе прекрасното момиче Анна Славова, а романтични песни за любовта изпя певица Панайот Панайотов. Празничната вечер премина с много песни от Христо Василев и Митко Атанасов. До късно през нощта се виха кръшни хора и танци.

ТРАКИЙЦИ В ХАСКОВО ПРАЗНУВАХА ТРИФОН ЗАРЕЗАН

На 14 февруари 2023 година, по традиция ТД „Г. Сапунаров“ и НЧ „Тракия – 2008“, Хасково, организираха честване на народния празник Трифон Зарезан в салона на тракийското дружество. Събитието беше посетено от тракийски потомци и приятели на тракийската организация.

Продължава на 7-а стр.

ЛЕВСКИ УЧИ НА ТОЧНА СТРЕЛБА И НА БУНТ В КАВАКЛИЯ, РОДНОТО СЕЛО НА ПИСАТЕЛЯ КОНСТАНТИН ПЕТКАНОВ

Продължение от миналия брой

ДИМИТЪР ШАЛАПАТОВ

Започнал през 1882–1883 г. и продължил 1885–1888 г.; 1889–1895 г.; 1897–98 г.; 1899–1901 г. и 1903–1904 г. Следват Атанас Испилов–1883–1884 г. Атанас Георгиев 1884–1889 г. Георги Янов Диков от Каваклия 1895–1896 г., Петко Здравочнов от Малко Търново–1898–19 99 г. Костадин Благоев от Македония–1897–1898 г. Димитър Трендафилов от Ениджия и Катя Димитрова през 1902–1903 г. След въстанието не е имало учебна година в селото.

След амнистията от 1904 г. учителства Георги Калоянов от Урумбеглия. Иван Хр. Атанасов от Дерекьой е през периода 1905–1908 г., Никола Арабаджиев от Каваклия – 1908–1909 г., Ана Манолова от Лозенград – 1909–1910 г., Милена Димитрова от Бунархисар – 1910–1911 г.. Коля Димитрова от Лозенград – 1908–1909 г., Руска Петрова от Лозенград – 1908–1909 г., Димитър Попников Петканов – 1909–1912 г., Андрей Димитров Косидов – 1912–1913 г., Стойко Шангов от Енеджия – 1912–1913 г. Училището в Каваклия било построено през 1889 г. в близост до църквата.

Селото е посетено от Васил Левски през 1872 г. Апостолът е доведен от поп Пею Киприлов от Пирок, по сведения, дадено от Димитър Николов Петканов. Според проф. д-р Пламен Павлов това е станало по-рано, когато Левски посещава Лозенград и странджанските села, а през 1872 г. създава революционни комитети в Одрин и Мустафапаша (Свиленград). Левски престоял два дни в къщата на Костадин Петканов, придружаван от сина му Симеон. Времето било изпълнено с организационни разговори, а от време на време пеели песни. Накрая решили да се упражняват в стрелба, като убият един петел. Симеон, който бил добър стрелец, стрелял, но не улучил. Левски не пропуснал, напълнил чифтето с косми. Според спомените на баба попадия Левски бил веселяк и голям песнопоец. Когато убил петела, казал: От тук нататък ще бием турците.

Симеон Петканов заедно с целия си род бил едни от първите съзаклятници в революционното дело. Той бил необикновено смел човек. През Освободителната война турци „ямаджии“ от съседното Еникьой отишли да плячкосват селото. Симеон не се побоява да стреля с пушката срещу водача им, който бил на кон, и го убил. Изплашените турци, виждайки, че срещу тях има организиран въоръжен отпор, се оттеглили. Друг пример за неговата смелост, стигаща до безразсъдство, е, когато след Берлинския конгрес турските войски отиват да заемат отново Лозенград, той не се побоява да срещне на шосето пашата военновременен началник, да го спре, да хване юздата на коня му и да му каже: „Назад, не ви искаме“. Разминало му се всичко това, защото го помислили за луд.

Илинденско-Преображенско въстание

С идването на Лазар Маджаров като учител в Лозенград – 1898–1899 г., започнало да се организира революционното движение в района. За кратко време били създадени комитети във всички български селища. Патриотично настроените младежи се включили в тях, в това число и зетьовете на Константин Петканов, Яни Попов, Димитър Шопов и Никола Коларов. През 1900 г. Лазар Маджаров напуска учителстването и минава в нелегалност. Малко след това четата на Георги Танев престоява два дни в дома на Димитър Шопов, зет на К. Петканов. После отиват в землището на село Ракица западно от Лозенград и отвличат лекаря Керемедчиоглу,

като искат откуп от 800 турски лири. Този откуп води до разкритие в организацията. Много от членовете ѝ са арестувани и вкарани в затвора, други бягат в България. Керемедчиоглувата афера води до сътресения на организацията, но и в същото време става повод за огромна мобилизация. Образуват се нови чети. Лазар Маджаров създава чета, в чийто състав влизат Яни Попов и Димитър Шопов, същата година четата посещава село Каваклия, като престоява в дома на Никола Личев. На другата година и Яни Попов образува своя чета, посещава няколкократно Каваклия. Той имал дар слово и събирал много

селяни да го слушат.

В това време нелегално в селото дошли Георги Хаджиев и Неделчо Мешекопаранов, и двамата членове на организацията, отседнали в бащината къща на Хаджиев. Предател съобщил на властите и къщата била обградена. Неделчо Мешекопаранов пада убит, а Георги Хаджиев е арестуван и осъден на 11 години затвор, умира в зандана. Лозенградският санджак бил разделен на революционни райони. Каваклия като голямо чисто българско село е било избрано за център на полския район за селата южно от Лозенград. През лятото на 1903 г. Яни Попов посещава

Каваклия с четата си. Прави събрание с посветените в делото извън селото под четирите вековни дъба. Там той съобщава, че е взето решение за въстание, което да се обяви на 6 август – Преображение. Яни Попов пристига в селото два дни преди това. Там били и държавният бирник Хюсеин ефенди и един стражар. Войводата обявил, че на 6-и, преди да бъде обявено въстанието, те трябва да бъдат убити и оръжието им взето. Бирникът идвал в селото дълги години и селяните го харесвали, затова някой му подшушнал какво го чака и той си заминал за Лозенград. Пред риска да бъдат предани от избягалия бирник Яни Попов нарежда още на 5 август по икинция (привечер) да започне въстанието. Той излязъл с четата си от къщата, където бил отседнал, стрелял пет пъти с манлихерата, както било предвидено, и към четата се присъединили стотина млади селяни, членове на комитета.

В селото настъпили тишина и тревожност. Очаквало се ответни мерки от властта, но за радост такива не последвали. Може би толерантното отношение към бирника ги е спасило. Пък и коя власт убива златната си кокошка?! Именно такива били селяните от Каваклия със своето трудолюбие, богати земи, многобройни стада от дребен и едър добитък. Плащали са огромен данък на държавната хазна. По време на Балканската война селото е съдействало на българската армия. При окупацията турските войски влезли в селото на 8 юли 1913 г., но каваклийци тръгнали за България предния ден в 7 ч. сутринта по пътя за Коюнгуур, Петра, Полос, Карахамза, Кайбиляр (Странджа) под охраната на една войскава част. В България бежанците се заселват в Бургас, Варна, Созопол. Ветрен, Долно Езерово, Равнец, Порой, Веселие, Кошарица, Средец и единични семейства в други бургаски села.

Ползвана литература:

1. Архива на Георги поп Аянов
2. Петканов Д. Моят жизнен път. Отшумели води Болид–инс ЕООД 2017
3. Павлов Пл. Васил Левски–творец и стратег на националната революция в отечеството българско(Мизия, Тракия, Македония) Сборник Тракия том 8

В Хасково тракийци отбелязаха 90 г. от...

Продължение от 4-а стр.

За заслуги към образователната система е награден от просветното министерство с орден „Кирил и Методий“ – втора и трета степен. Като активен деятел на Тракийското дружество е отличен с юбилеен сребърен медал „Капитан Петко войвода“, припомни председателят Кирил Сарджев.

През 1979 г. Хаджиев се посвещава на научна работа, записва аспирантура в днешния Университет за национално и световно стопанство. Публикува статии на икономиче-

ска тематика, включително в регионалния печат. Със съдействието на хасковска фирма отпечатва своя изследователски труд „Кратка история на икономическите теории“.

В присъствието на сина Петър Хаджиев и други роднини и близки на Димо Хаджиев дошлите на срещата споделиха спомени за учителя – научен работник, общественик, тракийски деец.

СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ ТРАКИЙСКИ НАУЧЕН ИНСТИТУТ

ПОКАНА

за участие в Национална научна конференция
„Докоснатият блян: 110 години от освобождението на Тракия“

През 2023 г. се навършват 110 години от приключването на Балканската война, в която обединените в Балканския съюз народи слагат край на петвековното османско господство на Балканите. С невиджана храброст и патриотизъм, водени от идеята за свобода и национално обединение българските войски печелят решаващите за изхода на войната битки на тракийския фронт, увенчани с Одринската епопея от март 1913 г. Лондонският мирен договор от 17 май 1913 г. слага край на Балканската война и затвърждава българските успехи в Тракия, неоспорвани от нейните съюзници.

В чест на 110-годишния юбилей от Балканската война и в памет на съдбата на българите от Тракия, Съюзът на тракийските дружества в България и Тракийският научен институт имат Ви канят да участвате в Национална научна конференция на тема: „110 го-

дини от освобождението на Тракия“, която ще се проведе на 17 май 2023 г. в град София. Целта на конференцията е да осмисли от гледна точка на историческата дистанция и да предложи съвременен прочит на Балканската война от 1912–13 г. и ролята ѝ в съдбата на тракийските българи, да внесе в научно обращение нови факти и документи, да потърси мястото ѝ в колективната и индивидуалната памет.

Научната дискусия ще обхване следните примерни тематични направления:

- Тракия в българската външна политика (1878–1912).
- Войната и свободата: Военните операции на тракийския фронт 1912–1913 г. Одринската епопея.
- Участието на тракийските българи в Балканската война.
- Дипломатически аспекти на Тракийския въпрос през Балканската война. Лондонският мирен договор от

17/30 май 1913 г.

– Балканската война в паметта на съвременниците и поколенията: разкази и спомени за Балканската война в Тракия; отражението ѝ в литературата и изкуството, в семейните хроники, медиите и социалните мрежи.

Темите на докладите трябва да бъдат заявени не по-късно от 31 март 2023 г. Според предварително уточнения регламент за всеки доклад са определени до 15 минути. Докладите от конференцията ще бъдат отпечатани в Известията на Тракийския научен институт. Всеки участник трябва да представи пълния текст на изложението си на електронен носител в обем до 15 стандартни страници (1800 знака).

Моля, изпращайте заявките за участие до Организационния комитет на адрес:

tni_sofia@abv.bg
vkprodanov@gmail.com

Тракийци почетоха паметта на загиналите за освобождението на България...

Продължение от 1-а стр.

Затова в цялата страна пред паметниците на руските освободители и българските опълченци, те отдадоха почит, свеждайки глави пред героите, загинали за да я има България.

3 март 1878 г. е първата от трите големи дати, която заедно с 6 септември 1885 г. и 22 септември 1908 г., бележат Освобождението, Съединението и Независимостта на България.

Живеем в тревожни времена, но това не ни дава право да пренаписваме или да зачеркваме историята. Безспорен факт е, че без освободителната мисия на православна Русия, без подвига на хилядите знайни и незнайни руски воители и българските опълченци, България можеше да я няма на географските карти!

МАРТЕНИЦИ ОТ ТРАКИЙЦИ ЗА ДЕЦА В СТАРА ЗАГОРА

По повод 1 март – Баба Марта, потомката на тракийски българи от Беломорска Тракия – Тинка Вълчева – член на Тракийско д-во „Одринска епопея“, Стара Загора, приятно изненада децата тракийчета в една от старозагорските градини и на всяко едно закичи мартеничка с пожелание – да са здрави и все така засмени!

ТРАКИЙЦИ В ХАСКОВО ПРАЗНУВАХА...

Продължение от 5-а стр.

Ритуалът – зарязването на лозовата пръчка, беше извършен от Георги Ташев – потомък на бежанци от село Съчанли.

За участниците беше организиран конкурс – дегустация за най-добро вино от производител. На първо място в кон-

курса беше отличено виното на Георги Ташев, за което той получи голямата награда – стъклена кана за вино.

Утешителни награди бяха връчени на всички участници в празника, които бяха представили свои вина за дегустация.

Празникът завърши с много песни и хора.

In Memoriam

Напусна ни Недялко Комнев, член на ВК на СТДБ и председател на Клуба на ветераните

С прискърбие и болка научихме вестта за кончината на Недялко Комнев. Безкористно и беззаветно предан на тракий-

ската кауза, той ще остане в сърцата ни и в летописа на тракийското движение с примера, който оставя за поколенията.

Недялко Комнев е сред възстановителите на Тракийската организация в България след 1989 г. и активен участник в тракийското движение. Той беше наш съмишленик, личност, уважавана и ценена заради своята честност, почтеност, принципност и борбен дух в защита на тракийската кауза.

Поклон пред светлата му памет!

Съболезнования на роднините и близките.

Кр. Премянов,

Председател на СТДБ

ТРАКИЙСКИ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: Главен редактор д-р Ваня ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, чл. кор. на БАН Иван ГРАНИТСКИ, д-р Динко СТРАНСКИ, Мария БОЖКОВА, Хубен СТЕФАНОВ; Тодор КОРУЕВ Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, факс: 02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044; Златка Янева (Сливен) – 0897601560; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03; Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

БОЖИНОВ: БЕРЕМ ПЛОДОВЕТЕ НА ПРЕДАТЕЛСТВОТО НА НАЦИОНАЛНА ПАМЕТ, ЗАВЪРШЕНО ПРИ „ХАРВАРДСКИЯ“ КАБИНЕТ

В югозападната ни съседка са напипали великолепно пулса на брюкселската администрация, като северномакедонското лоби из европейските институции разпространява мълвата, че зад българските действия стоят руски интереси

Д-р Войн Божинов е историк, автор е на редица научни трудове и книги, сред които е „Република Македония в съвременната геополитика“ (2018).

ИНТЕРВЮ НА ТАНЯ ДЖОЕВА
С Д-Р ВОЙН БОЖИНОВ ЗА ЕПИЦЕНТЪР.БГ

– Д-р Божинов, побоят над Християн Пендиков доведе до ескалация и нов етап в отношенията със Северна Македония. Този път българските институции реагираха твърдо, като един от елементите от българската реакция бе извикването на посланика ни за консултации. Това ли е според Вас правилният подход и как Скопие разчете посланието?

– В момента събираме плодове на предателството по отношение на българската национална памет, сътворено от родната ни политическа върхушка, приело завършен вид по времето на „харвардското“ правителство. Тогавашната власт, съобразявайки се с чужди интереси, допусна РСМ до преговори за членство в ЕС, с което, образно казано, вълкът беше вкаран в кошарата, откъдето излизане няма.

Сега се чудим как да опазим овцете, когато хищникът е наточил зъбите си. Да, първоначално българските институции реагираха адекватно, след побоят над г-н Пендиков, но после някой размахна пръст и нашият посланик отново се озова в Скопие. Нека припомним, че той трябваше да се върне в северномакедонската столица, едва след като се забележат признаци на успокояване на страстите при съседите. Атмосферата в Скопие, обаче, не само не се нормализира, а още повече се нажежи. Въпреки това, г-н Ангелов беше принуден да се завърне много бързо в посолството, с което, за пореден път, беше демонстрирано пълното примиренчество на българските власти пред началниците, както се изрази преди време един бивш премиер. За защита на националната ни чест и достойнство, изобщо не ми се говори!

– Честването на рождението на Гоце Делчев на 4 февруари бе изпитание за двете страни, забеляза се мобилизация. В Скопие нямаше напрежение и сблъсъци, но на границата се случиха инциденти. Какъв е Вашият прочит на тези събития?

– Моят прочит е следният – *малката държава Северна Македония се подигра с българското общество. Беше ни ударен звучен шамар. От наша страна, освен заучени фрази – нищо!* Очевидно е, че българските институции са сковани от страх и не смеят да предприемат адекватни на ситуацията мерки, за да не разсърди някой еврочиновник в Брюксел или представител на даден отдел на департамента във Вашингтон. Реалността е повече от тъжна – родната ни политическа върхушка е пленник, превръщайки в пленници и нас.

– Два дни след честванията президентът Пендаровски заяви следното: „За съжаление, другата страна използва рождения ден на Гоце Делчев за засилване на напрежението. Ние издържахме изпита и показваме как трябва да се отнася една сериозна европейска държава“. От тези думи разбирам, че съседите вече имат самочувствието на

ВОЙН БОЖИНОВ:

МАЛКАТА ДЪРЖАВА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ СЕ ПОДИГРА С БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

сериозна европейски държава, а топката е прехвърлена в нашето поле. Вие как тълкувате изявлението му?

– Като демонстрация на самочувствие. Северномакедонският държавен глава много добре знае, че претенциите на Скопие са подкрепени от глобалния фактор и той може да си позволи подобен език. Освен това, в югозападната ни съседка са напипали великолепно пулса на брюкселската администрация, като северномакедонското лоби из европейските институции разпространява мълвата, че зад българските действия стоят руски интереси. Целта е повече от ясна – да се дискредитира позицията на София пред ЕС, когато из континента шества параноична русофобия. Затова и Пендаровски казва, че топката е в нашето поле, желеайки да ни вкара в обяснителен режим пред Брюксел.

– Има ли провокации и от българска страна спрямо РСМ? Кои са кръговете, заинтересовани от ескалация на напрежението? Задавам този въпрос без да омаловажавам натрупаните през годините проблеми, македонизмът, езикът на омразата и антибългарските прояви.

– Въпросът Ви стои изключително остро. Един от българските евродепутати демонстрира неадекватно поведение, спрямо проблематиката. Агресивната му лексика обслужва Скопие, поднасяйки на тамошните власти прекрасен повод за завихрянето на антибългарската истерия. Нашата общественост следва да се разграничи от такива политически несретници. Те носят единствено неприятности за държавата ни във външен план.

– Вие сте историк. Можете ли да посочите действия от страна на българската държава и нейният елит, които са били политически правилни, които са допринесли към позитивно решение на българо-македонския възел?

– Поставяте изключително трудно питане. В историческа перспектива считам, че еволюционната линия, поддържана от Екзарх Йосиф е донесла на българите в Македония и Одринско възможността за национална изява, при това в изключително трудни условия. Цар Фердинанд и кликата около него, с един замах, унищожават великото дело на Българската екзархия. Болката от това остава и до днес. Посетете сградата на Екзархията в Истанбул и разгледайте музейната експозиция в нея. Когато аз сторих

това, ми потекоха сълзи от очите. *Сегашната линия на поведение на българските политици, по деликатната национална тематика, е смесица от стремеж да се угоди на външни фактори, за да се гарантира властта, от некомпетентност и от убежденост в собствената непогрешимост. Това е сигурният път към трета национална катастрофа.*

– Позволете и въпрос с обратен знак – коя е най-голямата грешка през последните десетилетия, която българският политически елит е направил?

– Ще Ви отговоря кратко – пълното подчинение на чужди сили, тотално пренебрегващи българските интереси. Нашите управници са оперирани от българщината. За тях тя е излишен багаж при полета им до Брюксел.

– Нерешените исторически въпроси са много. Защо точно личността на Гоце Делчев се превърна в своеобразен *casus belli*?

– Защото около делото на Георги Делчев е натрупана изключително много емоция, превърнала го в символ на българската националноосвободителна борба в Македония и Одринско. Точно затова антибългарската теория на северномакедонизма се опитва да присвои името на Делчев, за да лиши македонските българи от тяхната икона, превръщайки го в знаме на новосъздадена нация, сътворена посредством отричането и омразата към всичко що е българско. Историческите факти за скопските историчари са без значение. Тяхното призвание не е правдата, а сътворяването на паралелна историческа „действителност“, върху която удобно да се разположи фалшивото разбиране за някаква многовековна северномакедонска нация, представляваща лютката на европейската цивилизация. *Спомням си, че преди петнайсетина години бе обявен деневникът на Кръсте Мисирков – важно олицетворение на северномакедонизма. В едно от поместените в книгата писма, той се е подписал като македонски българин.* Тогавашната директорка на Института за „македонски“ език, не помня името на госпожата, на въпроса как ще обясни самоопределението на Мисирков, изрече нещо от рода, че тя не се интересува от обстоятелството какъв се е чувствал патриотът на управляваното от нея научно звено. За дамата той остава „македонец“ и толкова. С такива хора трудно може да се води разумен диалог. *Същото се повтаря и с Георги*

Делчев – решили са, че той е „македонец“ и край. Никакви логични аргументи не могат да променят тази постановка. Обратно би означавало смъртоносен удар в тялото на северномакедонизма, което Скопие не може да допусне, защото от съществуването на югозападната ни съсед няма да има смисъл. РСМ е налична на политическата карта, единствено защото е антибългарски проект.

– Вече бе регистриран и инцидент в Благоевград, а според преобладаващите оценки отношенията между София и Скопие са най-ниското си ниво. Имаме ли полезен ход?

– От всяка ситуация, съществува изход, но той има своята цена. Позицията на официална София ще бъде много по-авторитетна, ако съдържа в себе си поведение, предизвикващо респект. Никой не обича слугите. *Няма господар, който изпитва уважение към прислугата. Ако продължим с наведената глава напред, то не ни чака нищо добро.* Само по-редното унижение, при това за нас, обикновените хора. Онези, които са сторили предателството, ще спят спокойно. Те ще са изпълнили поставената им задача, подсигурявайки си топли места, било то във висшата държавна администрация, или в някоя фондация, пропагандираща съмнителни „ценности“.

– Казват, че РСМ не иска да влезе в ЕС. Съгласен ли сте с тази теза?

– В югозападната ни съседка, а и извън нея, съществуват сили, желаещи запазването на статуквото в региона. Тук говорим за скачени съдове – РСМ, Косово, Санджак, Босна и Херцеговина. Що се отнася конкретно до Скопие, то в интерес на Белград е нашата югозападна съседка да остане в нейната орбита на влияние. В това направление, сръбската политика е категорична. Разбира се, политиките край Дунав и Сава не са виновни, че последват интересите си. Въпросът е какви прегради срещат те в изпълнението на плановите им и изобщо срещат ли такива? Ето защо, българското положение е изключително трудно. От една страна, евроинтеграцията на РСМ е възможно да откъсне младата държава от Белград, но от друга страна, този процес става за сметка на българската национална памет. Тук е голямото предизвикателство пред нас – да намерим баланс. Поради тази причина, ще повторя, че проявите, организирани от някои наши фигури в Скопие, уж за да се почете подвига на определен български герой, носят единствено негативи. *Държавата ни трябва да се намеси и да прекрати тези безвкусни спектакли на патриотарство.* Чрез тях персони, изпаднали в периферията на политическата ни сцена, се опитват да останат на нея, злоупотребявайки със паметта на светли имена за всеки българин.

– Какви рискове крият Балканите в контекста на един свят, който се върна към решаване на проблемите с военна сила?

– Значението на Балканите в геополитиката винаги е било голямо, но то се засили още повече след събитията около Украйна и непослушанието на Турция. Наред с това, във Вашингтон и Брюксел се страхуват, че Русия е способна да създаде неприятности в Югоизточна Европа, за да отслаби западния натиск в украинското направление. С това следва да се обясни безкомпромисното поведение на специалния американски пратеник за Балканите Ескобар, който преминава като танк през столиците на балканските държави. *Пресловутото френско „предложение“ е ехо на щатската дипломатия. Същото се отнася и до френско-германската оферта към Сърбия, относно бъдещето на Косово.* Тя не е нищо друго, освен американската визия за отношенията между Белград и Прищина, а Берлин и Париж са просто посредници. Както виждате САЩ активно са се заели да „стабилизират“ нашия регион по начин, който ги устройва. В такъв ребус, българската идентичност на Георги Делчев стои на последно място за хората, които конструират балканското пространство, съгласно измеренията си.